

گزارش جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان کرمان

شماره نشست: ۵۰ تاریخ جلسه: ۱۳۹۹/۰۲/۲۵ ساعت شروع: ۹:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۳:۰۰ محل نشست: سالن شهید مرتضوی استانداری کرمان

دستور جلسه

پیش از دستور جلسه: -

دستور جلسه:

۱. بررسی میزان خسارت وارد شده به محصول خرماي استان به علت شیوع ویروس کرونا و ارایه راهکارهای پیشنهادی
۲. بررسی میزان خسارت وارد شده به محصول پسته استان به علت شیوع ویروس کرونا و ارایه راهکارهای پیشنهادی
۳. بررسی تاثیر شیوع ویروس کرونا بر وضعیت صادرات محصولات کشاورزی استان و ارایه راهکارهای پیشنهادی

خارج از دستور: -

مشروح مذاکرات

پنجاهمین نشست شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان کرمان با موضوع بررسی میزان خسارت وارد شده به بخش کشاورزی استان به علت شیوع ویروس کرونا روز پنجشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۵ در محل سالن شهید مرتضوی استانداری برگزار شد.

در ابتدا جناب آقای مهندس طبیب زاده رییس اتاق و دبیر شورا موارد زیر را مطرح نمودند: شیوع ویروس کرونا تغییراتی را در اقتصاد جهان، ایران و استان داشته و خواهد داشت. جبران تاثیرات عمیق کرونا بر اقتصاد استان با توجه به محدودیت اعتبارات و امکانات، بسیار سخت خواهد بود و اگر برای جبران حداقل بخشی از این خسارتها تصمیم و اقدام فوری صورت نگیرد متأسفانه این روند در کسب و کارها و اقتصاد استان در سالهای آینده نیز تاثیرگذار خواهد بود.

اتاق کرمان در کوتاه مدت تاثیرات اقتصادی بیماری کرونا در بنگاهها و بخش خصوصی را بررسی کرده و با هدف حرکت اقتصاد استان در مسیر درست، در فاز نخست از ۳۱۰ فعال اقتصادی نظرسنجی شده است. با توجه به اهمیت دو محصول پسته و خرما در استان به عنوان دو کالای صادراتی مهم، این جلسه به بررسی تاثیر کرونا بر این دو محصول اختصاص دارد و سایر بخشهای حوزه کشاورزی مانند گلخانهها و دام و طیور نیز در جلسات بعدی بررسی خواهد شد.

در حال حاضر بین ابلاغ بخشنامهها و دستورالعملها در مرکز و اجرایی شدن آنها در استانها و شهرستانها فاصله زمانی بسیاری وجود دارد و درخواست بخش خصوصی از دولت این است که تصویب هر بخشنامه در دولت، توسط رسانهها اعلام رسمی و به عنوان ابلاغ رسمی کشور، لازم الاجرا باشد تا زمان کمتری از دست برود. با توجه به اینکه در دورانهای مختلف در کشور، قانون نوسازی صنایع نساجی، قانون نوسازی صنایع، قانون حمایت از تولید و... متناسب با شرایط آن زمان به تصویب رسیده، در شرایط فعلی بهتر است چندوجهی بودن قوانین در یک قانون جمع شود و قانون اداره بنگاهها در شرایط ویژه مانند شرایط کنونی به تصویب برسد.

دستور جلسه ۱:

در ادامه جناب آقای دکتر تکلو زاده دبیر کمیسیون کشاورزی اتاق کرمان و دبیر انجمن ملی خرماي ایران موارد زیر را مطرح نمودند: میزان تولید خرماي صادراتی استان از متوسط سالانه ۴۱۰ هزار تن به ۳۹۰ هزار تن رسیده است و در مقابل صادرات خرما در کشور امسال ۳۹ درصد کاهش یافته و بیش از ۱۵ هزار تن خرما به دلیل بسته شدن مرزهای کشورهای ترکیه، کشورهای حوزه CIS، افغانستان، عراق و ... در انبارها باقی مانده است. برخلاف افزایش ۳۵ تا ۴۰ درصدی هزینههای تولید خرما، قیمت این محصول به همین میزان کاهش یافته و این مسئله کشاورزان و

تولیدکنندگان خرما را متضرر کرده است. میزان خسارت برآورد شده ۱۲۵ میلیارد تومان است. برای جلوگیری از خسارت بیشتر به خرما به دلیل شیوع ویروس کرونا در ماه‌های آینده موارد زیر پیشنهاد می‌شود:

در حال حاضر ۱۰ تا ۱۲ هزار نفر در صنعت بسته‌بندی خرما مشغول به فعالیت هستند از آنجا که در فصل برداشت (مرداد و شهریورماه سال جاری) این تعداد ۱۰ برابر خواهد شد و بسیاری از این نیروی کار از شهرستان‌ها و استان‌های مجاور هستند، تشدید اجرای طرح فاصله‌گذاری اجتماعی برای بسته‌بندی و رعایت پروتکل‌های بهداشتی، نظارت و آموزش‌های لازم توسط دانشگاه علوم پزشکی به این تعداد نیروی کار پیشنهاد می‌شود. تبدیل ۵۰ واحد سنتی بسته‌بندی به واحدهای نیمه‌صنعتی که این تغییر باعث می‌شود شرایط و ضوابط بهداشتی در بسته بندی بهتر رعایت شود، برای انجام این کار ۷۶ میلیارد تومان هزینه نیاز است که امیدواریم بتوانیم آن را تامین کنیم. همچنین به جهت حمایت از حفظ نیروی شاغل فعلی در واحدهای بسته‌بندی خرما پیشنهاد می‌شود، این مجموعه‌ها نیز بتوانند از معافیت عدم پرداخت حق بیمه کارگران در ماه‌های اسفند ۹۸ تا اردیبهشت ۹۹ استفاده کنند.

دستور جلسه ۲:

سپس جناب آقای مهندس رضایی دبیرکل انجمن ملی پسته ایران موارد زیر را مطرح کردند:

متوسط صادرات سالانه پسته به ارزش یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار بوده اما در سال زراعی جاری این میزان به ۸۰۰ میلیون دلار کاهش یافته که این میزان بیشترین کاهش صادرات در ۱۰ سال گذشته را نشان می‌دهد. از سال ۹۷ تاکنون صادرات پسته بسیار کاهش یافته و دلیل اصلی آن اجرای بحث پیمان‌سپاری ارزی است و اگر این روند ادامه داشته باشد تاثیر آن بسیار بیشتر هم خواهد شد.

در حال حاضر مهم‌ترین دغدغه فعالان صنعت پسته باقی ماندن ۱۰۲ هزار تن محصول کشور از سال گذشته در انبارهاست که ۷۵ هزار تن آن مربوط به استان کرمان است. با توجه به اینکه هیچ‌گاه چنین شرایطی برای پسته وجود نداشته و سردخانه‌هایی برای این محصول در نظر گرفته نشده، ممکن است آفت شب‌پره هندی کیفیت این محصول را کاهش دهد. از دست رفتن بازارهای اصلی صادراتی ما مانند بازار چین و هند و برخی کشورهای اروپایی، بیکارشدن پرسنل مجموعه‌های صادراتی پسته، کاهش ارزش صادراتی این محصول، کاهش نقدینگی باغداران، بسته بودن مرزهای گمرکی از ابتدای اسفندماه سال گذشته تاکنون، عدم ثبات نرخ ارز و... از دیگر مشکلات حوزه صادرات پسته است.

رایزنی بین‌المللی برای بازشدن مرزها، مستثنی کردن صادرکنندگان محصولات کشاورزی از بحث تعهدات ارزی و برگشت ارز حاصل از صادرات با توجه به سابقه خوب صادرکنندگان این بخش، ارائه تسهیلات بانکی ارزان‌قیمت به باغداران، تصمیم‌گیری فوری برای ترخیص نهاده‌ها و سموم کشاورزی از گمرک برای جلوگیری از افزایش قیمت این محصولات، پیشنهادات انجمن در جهت حمایت و حل مشکلات فعالین پسته است.

دستور جلسه ۳:

در ادامه سرکار خانم سعید مدیر توسعه بازار و بهبود فضای کسب‌وکار اتاق کرمان ضمن ارائه گزارشی از تاثیر شیوع ویروس کرونا بر صادرات محصولات استان موارد زیر را مطرح نمودند: در سال ۹۸ صادرات استان نسبت به سال پیش از آن، ۸۵ درصد افزایش یافت اما میزان صادرات استان در فروردین ۹۹ نسبت به مدت مشابه سال ۹۸ حدود ۴۱ درصد کاهش یافته است. مجموع ارزش دلاری محصولات صادراتی استان در فروردین‌ماه سال گذشته ۱۶ میلیون دلار بود که این میزان در فروردین‌ماه سال جاری به ۱۳ میلیون و ۵۰۰ هزار دلار کاهش یافت.

محدودیت تردها، کاهش قیمت محصولات صادراتی در کشورهای هدف، لغو شدن برخی سفارش‌های صادراتی، افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل و تغییر در سطح زندگی جوامع از جمله مشکلات پیش روی صادرات استان بوده است. امهال یک یا دو ساله تسهیلات محصولات کشاورزی، تسهیل در روند بازگشت ارز حاصل از صادرات، اعمال تخفیف حداقل ۵۰ درصدی حق بیمه‌های اعتبار صادراتی و ضمانت‌نامه‌های صادراتی صندوق ضمانت صادرات ایران، ابلاغ و اجرای بسته حمایت از صادرات غیرنفتی کشور، استرداد مالیات بر ارزش‌افزوده به صادرکنندگان محصولات کشاورزی و استفاده از دیپلماسی کشور برای پیگیری و بازگشایی مرزهای بسته‌شده برای از سر گرفتن صادرات موارد پیشنهادی در جهت کمک به وضعیت صادرات استان است.

سپس جناب آقای دکتر پور ابراهیمی نماینده مجلس موارد زیر را عنوان نمودند: اگر بتوان محصولی را در دنیا عرضه کرد که از نظر بهداشتی و سلامت آن به‌ویژه در ایام کرونا، مورد تایید باشد در افزایش مصرف آن توسط مردم و در نتیجه افزایش قیمت آن تاثیرگذار خواهد بود. با توجه به اینکه کرمان استان مهم صادراتی کشور در بخش محصولات کشاورزی به‌ویژه پسته و خرما است، پیشنهاد می‌شود محدودیت‌های صادراتی برای این محصولات به مدت یکسال لغو تا بتوان صادرات بیشتری انجام داد و از سوی دیگر مشوق‌های صادراتی در این شرایط برای صادرکنندگان محصولات

کشاورزی در نظر گرفته شود.

با توجه به مشکلات پیش آمده برای صادرات محصولات استان به دلیل بسته شدن مرزها باید دیپلماسی اقتصادی در نمایندگی وزارت امور خارجه در کرمان فعال شود. همچنین با توجه به تولید پسته امسال و مانده پسته از سال گذشته در انبارها، ۷۰ تا ۹۰ درصد پسته در کشور می ماند که این مسئله کمی نیست، به همین دلیل جلسه ای را با رئیس کل بانک مرکزی برای حل مشکلات پیمان سپاری ارزی و نقل و انتقالات پول در سطح بین المللی برگزار خواهیم کرد.

در انتها جناب آقای دکتر فدایی استاندار و رییس شورا ضمن تصویب پیشنهادات، موارد زیر را مطرح نمودند: بسته شدن مرزها علت اصلی انباشت محصولات کشاورزی صادراتی استان از جمله پسته و خرما است، ترانزیت کالا در مرزها با مشکل جابه جایی کامیون ها روبه رو شده و برخی مرزها از چند ماه گذشته تاکنون به طور کامل بسته شده است. ضرورت دارد برخی از طرح های کشاورزی استان کرمان را با پرداخت یارانه به سمت تولید تشویق کنیم بدین منظور سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان با همکاری اتاق بازرگانی و انجمن خرما موضوع استفاده از تسهیلات یارانه ای را بررسی و جمع بندی آن را در جلسه آینده ارائه کنند.

برای تنظیم بازار خرما و کنترل قیمت نیز، پیشنهادهای مناسب توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت و اتاق تهیه و برای تصویب و ابلاغ در سطح ملی پیگیری شود. همچنین کارگروهی متشکل از اتاق بازرگانی، استانداری، سازمان صنعت، معدن و تجارت و سازمان جهاد کشاورزی، رفع محدودیت های صادراتی، اعمال مشوق های صادراتی و توسعه دیپلماسی اقتصادی را بررسی و پیشنهادی مناسب برای بررسی و تصویب در سطح ملی ارائه نمایند.

مصوبات

مصوبات استانی		
ردیف	عنوان دستور	تصمیمات
۱	بررسی میزان خسارت وارد شده به محصول خرما استان به علت شیوع ویروس کرونا و ارائه راهکارهای پیشنهادی	با توجه به گزارشی که در مورد وضعیت خرما استان و خسارت وارده بر آن بر اثر کرونا ویروس ارائه و پیشنهاد هایی برای رعایت مسایل بهداشتی مرتبط با این بیماری در فصل برداشت مطرح شد، از جمله اجرای طرح تشدید فاصله گذاری اجتماعی در زمینه برداشت و بسته بندی سنتی محصول با توجه به واقعیت های موجود به همراه برگزاری کلاس های آموزشی و تهیه فیلم های ترویجی و نظارت بر اجرای پروتکل در واحدهای صنعتی و رسمی بسته بندی خرما در فصل تابستان، انجام دو سری غربالگری نیروهای شاغل در بخش برداشت و بسته بندی خرما (۲۱۰ هزار نفر) توسط دانشگاه علوم پزشکی و تخصیص سهمیه ۶ میلیون ماسک، ۱۲ میلیون دستکش، ۶۰۰ هزار لیتر ماده ضد عفونی دست و ۴۰۰ هزار لیتر ماده ضد عفونی محیط با قیمت دولتی. که ابلاغ پروتکل بهداشتی مناسب، طراحی و اجرای دوره های آموزشی، تامین لوازم پزشکی مورد نیاز در حد مقدماتی و انجام غربالگری نیروهای شاغل در حد امکان مورد قبول دانشگاه علوم پزشکی قرار گرفت. و مقرر شد هماهنگی لازم طی جلسه ای با حضور اتاق بازرگانی، دانشگاه علوم پزشکی، سازمان صنعت، معدن و تجارت و انجمن خرما صورت پذیرد. هزینه های مربوط به تامین سهمیه اقلام بهداشتی ذکر شده به عهده تولید کنندگان خرما می باشد)

مصوبات استانی		
ردیف	عنوان دستور	تصمیمات
۲		در خصوص پیشنهاد پرداخت تسهیلات ۳ ساله با درصد سود کم از محل بندهای الف و ب تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۸ جهت حفظ و اشتغال آفرینی نیروی متخصص و تجهیز واحدها به ماشین آلات صنعتی درجه بندی و بسته بندی خرما دارای مجوز از اداره بهداشت و سازمان استاندارد (مبلغ کل ۷۶ میلیارد تومان برآورد گردیده است) نیز مقرر گردید سازمان مدیریت استان با همکاری اتاق بازرگانی و انجمن خرما موضوع استفاده از تسهیلات یارانه ای مذکور در سال جدید را بررسی و جمع بندی را در جلسه آینده ارائه کنند.
۳		در خصوص موضوع امکان انجام تست وجود داشتن ویروس کرونا در سطح محصول خرما نیز مقرر گردید توسط دانشگاه علوم پزشکی و اتاق بازرگانی و با مشارکت مرکز تحقیقات جهاد کشاورزی بررسی و نتیجه در جلسه روز شنبه ستاد اقتصاد مقابله با ویروس کرونا به بحث گذاشته شود.
۴		از آنجایی که مازاد محصولات صادراتی در بازار داخل عرضه می گردد و این مساله منجر به پایین آمدن قیمت محصول صادراتی حتی در بازار داخل می شود، در این راستا به منظور تنظیم بازار خرما و کنترل قیمت آن مقرر گردید، پیشنهادهای مناسب توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت و اتاق بازرگانی تهیه و برای تصویب و ابلاغ در سطح ملی پیگیری شود.
۵	بررسی تاثیر شیوع ویروس کرونا بر وضعیت صادرات محصولات کشاورزی استان و راهکارهای پیشنهادی	با توجه به بسته شدن مرزهای کشورهای همسایه و بازارهای هدف و محدودیت تردد و همچنین توقف محموله های صادراتی در مبادی گمرکی که منجر به کاهش میزان صادرات محصولات کشاورزی و حتی از دست دادن بازارهای هدف شده است، مقرر گردید کارگروهی مرکب از استانداری (جناب آقای سنجری، مدیر کل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری)، اتاق بازرگانی، سازمان صنعت، معدن و تجارت، سازمان جهاد کشاورزی موضوع محدودیت های صادرات، مشوق های صادراتی و استفاده از ظرفیت دیپلماسی اقتصادی کشور جهت پیگیری بازگشایی مرزهای کشورهای همسایه را بررسی و پیشنهاد مناسب برای بررسی و تصویب در سطح ملی ارائه کنند.

مصوبات ملی و فراگیر		
ردیف	عنوان دستور	تصمیمات
۱	بررسی میزان خسارت وارد شده به محصول خرما استان به علت شیوع ویروس کرونا و ارائه راهکارهای پیشنهادی	در راستای حمایت از حفظ نیروی اشتغال فعلی با استفاده از ظرفیت بخشنامه شماره ۱۰۰۰/۹۸/۱۴۷۷۴ مورخ ۹۸/۱۲/۲۶ با موضوع امهال حق بیمه اسفند ۹۸ و فروردین و اردیبهشت ۹۹، پیشنهاد گردید لیست کارگاه های بسته بندی خرما به موارد تحت پوشش اضافه گردد و مقرر شد پیگیری لازم انجام شود تا کارگاه های بسته بندی خرما اعم از کارگاه های تحت بیمه اجباری و آن ها که تحت بیمه اجباری نیستند برای استفاده از مصوبات هیات دولت مشمول شوند.

مصوبات ملی و فراگیر		
ردیف	عنوان دستور	تصمیمات
۲	بررسی میزان خسارت وارد شده	با توجه به گزارشی که در مورد وضعیت پسته استان و خسارت وارده بر آن بر اثر کرونا ویروس و همچنین اثرات منفی رکود بر بخش بازرگانی صنعت پسته ارائه و پیشنهاد هایی که در راستای کاهش و رفع این مشکلات مطرح شد، از جمله مستثنی کردن صادرات محصولات کشاورزی از مقررات تعهد ارزی، رایزنی خارجی جهت بازشدن هر چه سریعتر مرزهای گمرکی کشور مقرر گردید اتاق بازرگانی روش مورد نظر برای ایفای تعهدات ارزی را دقیقاً کارشناسی و تدوین نماید تا در جلسه ای با حضور رییس محترم انجمن پسته و آقایان آگاه و رضانی، در بانک مرکزی بررسی و در مورد آن تصمیم گیری شود. (پیرو جلسات ۱۳۹۸/۰۹/۱۴ و ۱۳۹۸/۰۷/۱۷)
۳	به محصول پسته استان به علت شیوع ویروس کرونا و ارائه راهکارهای پیشنهادی	با توجه به اختلال در واردات و عرضه نهاده های کشاورزی که اثرات منفی را بر بخش باغبانی صنعت پسته گذاشته است، پیشنهاد شد در ترخیص نهاده های کشاورزی از گمرکات کشور تسهیل شود.
۴		با توجه به گزارش انجمن پسته ملی ایران در مورد وضعیت پسته استان و خسارت وارده بر آن بر اثر کرونا ویروس و همچنین مشکلات ناشی از رکود بر بخش باغبانی صنعت پسته از جمله مشکلات مالی در تامین هزینه های تولید، پیشنهاد امهال یکساله برای تسهیلات صادرات محصولات کشاورزی با محوریت محصولات تره بار (۲ سال) و خشکبار (۱ سال) مطرح گردید و مقرر شد جناب آقای دکتر پورابراهیمی هماهنگی لازم را جهت برگزاری جلسه مشترک با بانک کشاورزی کشور و صندوق توسعه ملی با حضور مدیران ارشد استانی بعمل آورند. همچنین تسهیلات با نرخ مصوب شورای پول و اعتبار (۱۱ درصد) برای صادرات محصولات کشاورزی در نظر گرفته شود.
۵		در راستای تسهیل در فرایند اخذ تسهیلات جهت صادرات و حمایت از صادرکنندگان پیشنهاد می شود صندوق ضمانت صادرات ایران بیمه نامه ها و ضمانت نامه های صادراتی را با تخفیف ۵۰ درصد حق بیمه های اعتبار صادراتی و ضمانت نامه های صادراتی صادر نمایند.
۶	بررسی تاثیر شیوع ویروس کرونا بر وضعیت صادرات محصولات کشاورزی استان و ارائه راهکارهای پیشنهادی	عرضه و واردات محصولات کشاورزی فرآوری نشده از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف هستند و محصولات فرآوری شده کشاورزی مشمول مالیات بر ارزش افزوده می باشند. در صورتیکه که صادرکنندگان محصولات فرآوری شده کشاورزی مدرکی دال بر برگشت ارز حاصل از صادرات خود را به سازمان امور مالیاتی ارائه نمایند، مالیات بر ارزش افزوده اخذ شده مسترد می گردد. پیشنهاد می شود مالیات بر ارزش افزوده صادرکنندگان محصولات فرآوری شده کشاورزی بدون در نظر گرفتن شرط بازگشت ارز حاصل از صادرات استرداد شود.
۷		به منظور ایجاد ثبات در مرزهای صادراتی، مقدمات تدوین پروتکل بهداشتی برای صادرات محصولات کشاورزی با هر کدام از بازارهای هدف، از طریق تشکیل کمیته ای متشکل از وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت جهاد کشاورزی، اتاق بازرگانی ایران و وزارت امور خارجه پیگیری شود.